

**Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O UDRUGAMA I FONDACIJAMA**

Sarajevo, srpanj 2013. godine

PRIJEDLOG

Za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i fondacijama po žurnom postupku

Postupajući u smislu odredaba članka 26. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – prečišćen tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10 i 62/10) predlažemo donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i fondacijama po žurnom postupku, obzirom da su u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti iz članka 191. stavak 2. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i članka 186. stavak . Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 2/08).

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UDRUGAMA I FONDACIJAMA

Članak 1.

U Zakonu o udrugama i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/02) u članku 2. stavak 1. riječ „temeljna“ briše se.

Članak 2.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„Udruga i fondacija ne mogu obavljati gospodarsku djelatnost osim pod uvjetima utvrđenih ovim zakonom.

Udruga i fondacija mogu obavljati gospodarsku djelatnost isključivo preko posebno utemeljene pravne osobe, sukladno Zakonu o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/05, 68/05 i 43/09).

Nije dopušteno izravno ili neizravno stjecanje bilo kakve materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruga ili fondacije: utemeljiteljima, članovima udruga, članovima upravljačkih tijela, odgovornim osobama, djelatnicima ili donatorima.

Ograničenje iz stavka 3. ovog članka ne odnosi se na naknade za rad ili nadoknade troškova tim osobama u svezi ostvarivanja zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruga ili fondacije.

Ograničenja iz ovog članka neće utjecati na imovinu udruga ili fondacija iz članka 38. ovog zakona.“

Članak 3.

U članku 32. riječi: „tužbom kod Vrhovnog suda Federacije, odnosno kantonalnog suda protiv rješenja kantonalnog organa“ brišu se.

Članak 4.

U članku 38. točka 5. iza riječi „djelatnosti“ dodaju se riječi: “sukladno odredbama članka 4. ovog zakona“.

Članak 5.

Članak 42. mijenja se i glasi:

„Udruge i fondacije brišu se iz registra kada rješenje o prestanku rada udruge odnosno fondacije doneseno od strane Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnog organa postane konačno.“

Članak 6.

U članku 44. stavak 1. iza točke 3. dodaje se nova točka 4. koja glasi:

„ 3) ako udruga i fondacija obavlja gospodarsku djelatnost suprotno odredbama članka 4. ovog zakona.“

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„Kada Federalno ministarstvo utvrdi činjenice iz stavka 1. ovog članka, donosi rješenje o zabrani rada udruge odnosno fondacije.“

Članak 7.

Članak 45. mijenja se i glasi:

„Rješenje o zabrani rada udruge odnosno fondacije donosi Federalno ministarstvo.

Rješenjem kojim se izriče zabrana rada udruge, odnosno fondacije, odredit će se mjere glede imovine, kao i druge neophodne mjere.

Protiv rješenja iz ovog članka se ne može izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.“

Članak 8.

U članku 47. riječi: „čije područje“ zamjenjuje se riječima: “čiju nadležnost“.

Članak 9.

Članak 52. mijenja se i glasi:

„Udruge i fondacije koje su upisane u registre iz članka 26. ovog zakona dužne su uskladiti svoja opća akta s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“.

Članak 10.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UDRUGAMA I FONDACIJAMA

I – USTAVNI TEMELJ

Ustavnopravni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi članka IV.A.20.(1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano, da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje Zakona o vršenju funkcije federalne vlasti.

Ustavnopravni temelj za donošenje ovog zakona je utvrđen prilikom njegovog prvog usvajanja.

II – RAZLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA

Temeljni razlozi za donošenje ovog zakona jesu suzbijanje sve raširenije pojave zloupotrebe u radu udruga i fondacija u oblasti izvršavanja poreskih obveza, jasno definiranje načina i postupka donošenja odluke o zabrani rada fondacija i udruga kao i usklađivanje Zakona sa Zakonom o upravnim sporovima.

III – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Čl. 1, 2. i 4. napuštaju koncept kojim je bilo predviđeno da se udruge i fondacije mogu baviti gospodarskom djelatnošću. Predloženim izmjenama predviđa se da se gospodarskom djelatnošću mogu isključivo baviti putem posebno utemeljene pravne osobe registrirane sukladno Zakonu o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine. Uzimajući u obzir sve rašireniju pojavu da pojedine udruge i fondacije vrše gospodarsku djelatnost, te koristeći niži stupanj kontrole u izmirenju poreskih obveza nanose ogromne štete odgovarajućem proračunu i to isključivo zluporabom ovog i drugih propisa, pristupilo se uvođenju koncepta da i ovi subjekti imaju isti status kao i subjekti koji gospodarsku djelatnost obavljaju sukladno Zakonu o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o gospodarskim društvima.

Člankom 3. ovog zakona vrši se usklađivanje odredaba ovog zakona sa odredbama Zakona o upravnim sporovima.

Člankom 5. definira se postupak brisanja iz registra o udrugama i fondacijama.

Čl. 6. i 7. propisuju način donošenja odluke o zabrani rada udruga i fondacija, te se istovremeno vrši usklađivanje ovog zakona sa Zakonom o upravnim sporovima.

Člankom 9. predviđa se da udruge i fondacije koje su upisane u registre iz članka 26. Zakona, usklade svoja opća akta s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

IV – FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti dodatna finansijska sredstva iz Proračuna Federacije BiH.

ODREDBE KOJE SE MIJENJAJU

Članak 2.

Udruga je, u smislu ovoga zakona, svaki oblik dragovoljnog povezivanja više fizičkih ili pravnih osoba radi unaprjeđenja i ostvarivanja nekog zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, sukladno Ustavu i zakonu, a čija temeljna svrha nije stjecanje dobiti.

Fondacija je pravna osoba koja nema svoje članstvo, a cilj njezinog osnivanja je upravljanje određenom imovinom u općem ili zajedničkom interesu.

Članak 4.

Udruga i fondacija mogu, radi ostvarivanja svojih statutarnih ciljeva i djelatnosti, utemeljivati subjekte za gospodarsku i drugu djelatnost pod uvjetima utvrđenim zakonom i statutom udruga, odnosno fondacije.

Udruga ili fondacija mogu obavljati nesrodne gospodarske djelatnosti (gospodarske djelatnosti koje nisu neposredno povezane s ostvarivanjem temeljnih statutarnih ciljeva udruga ili fondacije) samo preko posebno utemeljene pravne osobe.

Dobit koju udruga ili fondacija ostvari iz nesrodnih gospodarskih djelatnosti može se upotrijebiti samo za ostvarivanje ciljeva koji se utvrde statutom.

Nije dopušteno izravno ili neizravno stjecanje dobiti ili druge materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruga ili fondacije: utemeljiteljima, članovima udruga, članovima upravljačkih tijela, odgovornim osobama, djelatnicima ili donatorima.

Ograničenje iz stavka 4. ovog članka ne odnosi se na naknade za rad ili nadoknade troškova tim osobama u svezi ostvarivanja zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruga ili fondacije.

Ograničenja iz ovog članka neće utjecati na imovinu udruga ili fondacije iz članka 38. ovog zakona.

Članak 32.

Rješenja iz članka 29. stavak 1., članka 31. st. 2. i 3., članka 33. stavak 2. i članka 42. ovog zakona su konačna i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti

upravni spor tužbom kod Vrhovnog suda Federacije, odnosno kantonalnog suda protiv rješenja kantonalnog organa.

Članak 38.

Imovinu udruga i fondacija čine:

- 1) članarine, kada je u pitanju udruga;
- 2) dragovoljni prilozi i pokloni fizičkih i pravnih osoba;
- 3) sredstva dodjeljenja iz proračuna;
- 4) prihodi od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda;
- 5) prihodi stečeni obavljanjem gospodarske djelatnosti;
- 6) drugi prihodi stečeni, sukladno zakonu i statutu.

Članak 42.

Udruge i fondacije brišu se iz registra kada Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ donese konačno rješenje o prestanku rada udruge odnosno fondacije ili kada Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno kantonalni sud donese pravomoćnu presudu o zabrani rada udruge ili fondacije.

Članak 44.

Udruzi odnosno fondaciji zabranit će se rad:

- 1) ako djeluje suprotno odredbama članka 3. stavak 2. ovog zakona;
- 2) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (članak 50.) nastavi obavljati djelatnosti koje nisu sukladne statutarnim ciljevima udruge ili fondacije (čl. 14. i 22);
- 3) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (članak 50.) nastavi djelovati.

Postupak za zabranu rada udruge odnosno fondacije pokreće federalni tužitelj, odnosno kantonalni tužitelj.

Članak 45.

Presudu o zabrani rada udruge odnosno fondacije donosi Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno kantonalni sud.

Presudom kojom se izriče zabrana rada udruge odnosno fondacije, odredit će se mjere glede imovine, kao i druge neophodne mjere.

U postupku o zabrani rada udruge odnosno fondacije pokrenutog na temelju članka 3. stavak 2. ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen kazneni postupak.

Članak 47.

Nadzor nad zakonitošću rada udruge i fondacija vrši nadležni federalni odnosno kantonalni organ uprave u čije područje ulazi praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruge ili fondacije.

Članak 52.

Udruge i fondacije koje su upisane u registar udruge građana odnosno registar fondacija, kao i registar humanitarnih organizacija, do dana stupanja na snagu ovog zakona dužne su uskladiti svoja opća akta s odredbama ovog zakona, u slučaju da su one u suprotnosti s odredbama ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.